

liig julges, et saggedaaste lastega seltsis ühhest pima kaunist söid. Kone mürristamist piddasid naad ühhe isseärralisse jummala tööks, sedda „wanna tadiks ehk toittaks“ hüüdfid, ja kui kõuse mürristas, siis ütlesid: „Wanna - taat murristab, woi pougutab nuiaga waeto törre pöhja.“ Õppma surnuttele pannid Eestlasted keigeuhkemad riided selga, istusid siis surno ette mahha, joid ja priiskasid hästi ja vallusid surnut, et temma nende peale allati wöttaks möttelba ja neid meleespiddada. Naesed ulgusid sure healega ja teggid ni paljo kiissa kui joudsid ning küssisid surno käest: „Mikspärrast surrid ja ärra, eks sul olnud hea ello meie jures? Eks sul olnud heo noene, hea mees j.t.s.? Nenda nimmetasid naad küssides seik surno järeljänud maia ja warra, naese ja lapsed, poldo ja weissid ja küssisid ikka ueste: mikspärrast, mikspärrast olled ja ärrasurnud? — Kui sellega nimetasid walmis said, ja surnud ikka veel ei tahitud üllestousta, siis pannid tedda wankri peale ja sisid haua jure; saatjattel ollid sõariistad, pigid, oddad ja moõgad käes, nendega mehklased nemmadi tule fätte ja küssendassid: „Togganege seik surjad waimud ja tontid nüüd laugese meie surnust ärra!“ Surnule andsid suggu rahha, mõnned höbbe asjad,

roga ja jomaaega faša, et neil teises mailmas omma üllespidamisseks ka middagi wötta olleks. Naestetrahva surnule pannid nöela ja niti faša, et kui tal pitka tee peäl riided katki lähhäwad, neid wiks parrendado. — Reige norem poeg pärtis issa kohha, ogga piddi ka ühtlae emma toitma, ni kaua kui ellas. Kui issa poiaga follo ei leppinud, siis piddi wannake maiast wäljaminnema; sai ta omma sängi, mis pari öle förrest koffokeratud siddemega temma selga sentud, önnega toa uksest wälja kando, enne kui sidde katki läks, siis jäi säng temimale päärandusseks. kui mitte, siis piddi keigest lahti ja paljas ommast ello maiast wäljaastuma. Se aesi on meile keigehirmsam ja haledam meie Eesti - rahvast kuulda. Mis woisid nisuggused lapsed taewa Issa käest muud loata, kui vihha ja needmisi aialifult ja iggaveste. Eesti pagganod pühbitseßid ka surnutte mälles-tusje pühha. Aga mil kombel? Mis muud kui pagganatte ullo tempudega. Naad kutsid toa woi sauna ohjud hästi pallavaks ja kandsid rohkesti roga ja jomaaega lauale, pannid sedda surnutte ette, toa ja silma walguisseks pölles üks hea suur peerg seina prao sees woi ahjo fulges, siis vallusid omnia wannemad ja wannematte wannemad mitmest pölwest